

Bidrag til fynske Kirkers og Præstekalds Historie.

IV. Jordløse og Haastrup Sogne.

Ved Christian III's saakaldte Klemmebrev af 9. Jan. 1555 vare de to ovennævnte Sogne blevne forenede til ét Pastorat, som de endnu ere. Men da Præsten Jens Lavritsen Fugl døde 1593, gjorde den adelige Frue paa Østrup i Haastrup Sogn et Forsøg paa at faa en egen Præst til dette Sogn. Forsøget mislykkedes vel, men de derom vexlede Breve fortjene dog at kjendes, da de bl. a. oplyse den i hin Tid ret almindelige Skik, at Herregaardsfolk ikke søgte deres Sognekirke om Vinteren, men lod Præsten, naar han havde forrettet Tjenesten i Kirken, komme op paa Herregaarden og prædike for dem, noget, der naturligvis foranledigede, at det varede længe, inden han kunde komme til sin anden Kirke, om han havde Annex.

1.

Men ganske venlig Hilsen (osv.). Kjære Lavrits, kan jeg dig venligen ikke forholde, at min Sognepræst, Hr. Jens i Jordløs, er død, saa vi have nu ingen Præst her til Hostrup Kirke. Er derfor min ganske venlig Bøn til Dig, at Du vilde vel gjøre og være os behjælpelig, at vi maatte bekomme en Præst her for os selv her udi Hostrup Sogn, som dette tilforn af Arildstid været haver; fordi Hostrup Sogn haver aldrig været under Jordløs Sogn, førend nu

Hr. Jens bekom begge Sogne udi min salig Husbonds Fraværelse, hvilket han hart fortrød udi sin Tid, at for^{ne} Hr. Jens fik Hostrup Sogn til Jordløs Sogn. Dog beholdt han samme Sogn, fordi min sl. Husbond ikke meget holdt Hus her paa Østrup udi sin Tid, uden han kunde komme hid en Gang eller to om Aaret. Og er her nu mere til en Præst at udrette her udi Hostrup Sogn, end den Tid Hr. Jens fik samme Sogn, fordi her er nu to Herregaarde udi Sognet, og der var ikke uden Østrup ene, der han fik Sognet. Og for^{ne} Hr. Jens fik samme Sogn med vrang Undervisning, og er her mange fattige Folk bortdøde her af Sognet og hverken fanget Skjel eller Skriftemaal, fordi han havde saa meget at bestille udi begge Sogne, at han ikke kunde komme til dem alle, naar de havde ham behov udi de Maade. Desligeste er her ogsaa meget at bestille til en Præst her udi begge Sogne, fordi her er disse mange Herregaarde, og om Vinteren han skal prædike adskillige Tider paa samme Gaard, saa er det Aften, førend Prædiken til den sidste Kirke bliver ude; og er ikke vel muligt, at een Præst kan vel udrette samme Embede, som det sig bør. Og haver ieg ogsaa talt med Peder Bilde der om, hvis han vel skal ydermere berette Dig Lejligheden, end jeg nu skrive kan. Kjære Lavrits og kjære Broder, gjør nu udi alle Maader, som jeg tror dig til, og vil nu paa denne Tid ikke videre umage Dig (osv.). Datum Østrup den 3 Dag Aprilis Anno 1593.

Karen Bryske

salig Iver Luges, m. e. H.

Udskrift: Ærlig og velb. Mand, Lavrits Brockenhus til Brangstrup, Hovedsmand paa Nyborg, min kjære Broder, ganske venligen tilskrevet.

Orig. med Spor af Segl (kun Underskriften er egenhændig) i Fyns Bispearkiv (Salling Hrd. 49).

2.

— — Kjære Karen og kjære Søster, Gud være altid hos Dig (osv.). Haver jeg forstaaet paa Din Skrivelse, at

vor Herre haver kaldet Hr. Jens i Jordløse, og Du gjerne vilde, jeg vilde forhjælpe, at hvert Sogn maatte bekomme sin Præst; og Du formelder i Din Skrivelse, at samme Sogne er formedelst vrang Undervisning forhvervet sammen. Saa veed jeg ikke rettere, end salig Kong Christian, salig Ihukommelse, haver funderet dennem sammen, saa jeg tænker, de godt Folk, som haver fordret det hos Hs. Maj., have vel vidst, hvad de have gjort udi de Maader, saa jeg tror vist, det staar ikke lettelig til at rygge; og tror ikke andet, end der jo findes Beskeden, som sl. Kgl. Maj. Kong Frederik haver udgivet, at hvor Hovedsognet gav Kald, skulde Annexet nøjes med; saa jeg intet vil befatte mig med samme Kald videre, end naar jeg bekommer Bispens Skrivelse, at altingest er efter Ordinansen og Kgl. Mandater tilgaaet, saa vil jeg gjøre, hvis mig bør i de Maade. Og vil ikke videre umage Dig med min Skrivelse, meden vel have Dig Gud alsommægtigste befalendes med mange gode Nætter, som Karen og jeg ønsker Dig. Egeskov den 5 April 1593.

Lauritz Brockenhus.

Samtidig Kopi i Fyns Bispearkiv (Salling Hrd. 43).

3.

Kjære Mester Jacob (osv.). Haver jeg bekommet Karen Iver Lunges Skrivelse, hvilket jeg sender Eder, derhos Svar paa Brevet, jeg haver skrevet tilbage igjen: at I ville forvare det hos Eder, til jeg kommer der til Byen, som jeg agter paa Mandag eller Tirsdag ved Guds Hjælp; thi jeg haver at tale med Eder, hvis Magt paaligger. Dette vilde jeg lade Eder vide, om nogen af Sognemændene talte med Eder derom. Og gjør altid gjerne, hvis I kan have godt af; og vil befale Eder Gud alsommægtigste. Egeskov den 5 April 1593.

Lauritz Brockenhus.

Udskrift: Min gode Mester Jacob Madsen, Superintendent over Fyns Stift, venligen til Hænde.

Orig. i Fyns Bispearkiv, Salling Hrd. 49.